

Grondbewerking, een noodzakelijk kwaad

In de rubriek Vasteplantenvaria geeft teeltadviseur Henk van den Berg zijn visie op actuele onderwerpen en belangrijke thema's in de vasteplantensector. Dit keer aandacht voor het bewerken van de grond, 'helaas' nodig om opnieuw te kunnen planten of eventuele schade van het rooien te herstellen.

Tekst: Henk van den Berg
Fotografie: René Faas

De beste bodem ontstaat wanneer je deze zo lang mogelijk onberoerd laat. Uit ervaring blijkt immers dat als het met planten goed is gegaan en de grond in goede conditie, er nooit meer een probleem ontstaat zolang de plant in de grond blijft staan, of dit nu twee of tien jaar is. Het is dus belangrijk dat bij een grondbewerking duidelijk is wat we hiermee willen bereiken. Een standaardbehandeling bestaat niet, temeer omdat steeds dezelfde bewerking per definitie negatief is.

STEEDS LOSSER

Om te weten welke grondbewerking het beste is, is het belangrijk om goed na te denken over het uiteindelijke doel. Ik ga er in dit geval vanuit dat het drainagesysteem in orde is en de grond voldoende organische stof bevat. Een grond met een ideale structuur wordt van onder naar boven, zonder al te grote overgangen, steeds losser. Dit wil niet zeggen 'zo los mogelijk', want dat kan heel negatief uitpakken. De bovengrond

moet redelijk vast blijven om een goede aansluiting te krijgen.

Frezen is in deze geen grondbewerking, maar een noodzakelijk kwaad, omdat er anders praktische problemen ontstaan tijdens het planten. Probeer deze eventuele freesbehandeling zo kort mogelijk voor het planten uit te voeren, zodat de grond direct weer wordt vastgedrukt. Er mag nooit een regenbui vallen tussen het frezen en het planten.

Als de grond wordt bewerkt, moet dit zo gebeuren dat de bovenliggende laag steeds een beetje losser wordt. Een vaste tussenlaag werkt storend, dat is algemeen bekend. Hetzelfde geldt voor een losse tussenlaag. Ook deze verstoort zowel de afwatering als de opdrachtigheid van de grond. In een losse tussenlaag blijft het water van een flinke regenbui hangen, waardoor een kleffe, natte laag ontstaat. Bij droog weer zorgt een losse tussenlaag ervoor dat de capillaire werking vanuit de ondergrond wordt verstoord en het water niet verder omhoog komt dan deze laag.

Dit gebeurt nog wel eens als een vrij losse of droge toplaag wordt ondergeploegd. De losse tussenlagen die ontstaan, worden dus gemakke-

lijk nat, de ene keer door water van boven en de andere keer door water van onder. Door de druk van de bovengrond wordt deze meest slappe tussenlaag ingedrukt, waardoor niet zelden een vaste ondoordringbare tussenlaag ontstaat.

BEWERKINGEN

Over ploegen en vooral diep ploegen, wordt erg veel gesproken. De nadelen voor het bodemleven worden steeds duidelijker. Toch zijn er soms andere redenen dan structuur die om deze bewerking vragen. Bij elke bewerking is het belangrijk dat deze niet elk jaar op dezelfde diepte wordt gedaan, omdat hierdoor een grote overgang op precies die diepte ontstaat. Als er wordt gespit of niet te diep geploegd, trek dan de grond eronder ongeveer 10 centimeter dieper los. Op deze manier ontstaat een tussenlaag die net iets losser is dan de ondergrond, maar vaster dan de bewerkte bovenlaag. Zelfs bij diepploegen heeft deze behandeling de voorkeur. Voor het bodemleven is het belangrijk om, indien mogelijk, de bovenlaag boven te houden. Het zogenaamde krukasspitten kan hier een goede bewerking voor zijn.

Geen gewoonte

Welke grondbewerking nodig is, hangt van veel factoren af. Elke grondsoort en vaak ook elk afzonderlijk perceel vraagt een andere, optimale bewerking. Weet goed wat je doel is en overleg eventueel met de loonwerker hoe dit het beste te bereiken. Zorg dat grondbewerking nooit een gewoonte wordt.

